

Tamatkiumayut Tuhagakhaliat tapkununga
Huliniit Akiliqtutitlu tapkununag Ikumatyutit Titigaqtilagiat
2015-2016

Timinga Maniliugutit Pivaliayuligiyit Aulatyutitlu
Mai 3, 2016.

Tamatkiumayut Tuhagakhaliat Huliniinut Akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat

Unniqtutit

Tapkuat Timinga Maniliugutit Pivaliyuligiyyit Aulatyutritlu hanahimayai ukuat tuhagakhaliat kiugiaqninut tapkuat pigiaqtitauni angiqtauyut tapkununga Maligaliuqtit talvani Nuvipa 5, 2015 pitquplugfit tapkuat Kavamatkut Nunavut hatqiqtitni tapkuat tamatkiumayut tuhagakhaliat huliniinut akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat talvani Maligaliuqtit talvuna hivulliq ublua upingangani 2016 katimaniat.

Tamna Titigaqtilagiat nutauhimayuq talvanga Timingat Minihitauyunut Kavamaliqutitlu Havaktit tapkununga Timinga Maniliugutit Pivaliyuligiyyit Aulatyutitlu (EDT) talvani 2013-2014.

Tapkuat Ikumaliigiyyit Titigaqtilagiat havalgit tapkuat atuqpalianinut tamna *Ikummatiit*, Nunavutmi Ikumatyutit Atugakhaliat, havatlu hugiaqninut nunatagauyup naahugini tikititauyunut uqhuqyuat uunaqutikhat, ikumatyutit aulatyutitlu. Tapkuat Ikumatyutit Titigaqtilagiat munagiyai ikumatyutit-tugangani pityutit, pivaliatitai atulat atugahuaquyauyutlu nunatagauyumi ikumatyutit maligait kamginiu Kavamatkut Nunavut uliniit atugakhalianut ikumatyutit ihumaliugutai.

Tamna Titigaqtilagiat kamagiyai ikumatyutit hilaplu ahianguqnit ihuaqhigiagutai maligait huliniitlu tamaitni GN-kut timigiyai, nunatagauyumi kuapurisan havakvitlu tahapkualuttauq Kavamatuqatkut/Nunaqyuaqtat/Nunatagauyumi katimaviunit.

Hivulliutyaqnit

Tahapkuat hivulliutyaqnit ihuaqhiyauhimayut tapkunani EDT-kut 2015-2016 Nanminilgit Upalungaiyautit tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat, hatqiqtitai atauttikkut piqatigiplugit qanugitnit tuhaqhityutai:

- Havaqatigini Nunaliuyut ahiilu piqatauyut naunaiyaqninut pilaqnit ahiagut ikumatyutit havagutit Nunavutmi.

Qanugitnit: Tamna timinga havaqatigiyai tapkuat Nunavut Igluligiyyiyyuat Kuapurisan naunaiqninik atuguminaqni hiqiniqmun uunaquhiugitit imaqqmun havagutit nutani atuqtunilu atatyutiyunut iglugiyauyuni.

- Piqatauniq tapkunani Hudson Bay Nunaliit Avikhimaniani Katimanit tapkuat kayuhininut naunaiyaqni qauyihaqnilu ikumatyutit atulaqnit pivaliatitnilu atulaqnit tahamunga Kivalliqmiunut.

Tamatkiumayut Tuhagakhaliat Huliniinut Akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat

Qanugitnit: Havakhainut Naunaiyaut iniqhimalirtuq tuklikhatlu atugakhat ihumagiyayut. Tapkuat timing havaginiaqtaq unniqtuttiaqhmaniqaq atuguminaqninut naunaiyautit pigiaqnilu avatiliqutinut naunaiyaqni ilagiplugu tapkuat pityuhit.

- Piguqvigiplugit tapkuat qanugitnit tapkuat 2015 Uqhuquyat Kaasitlu Katimanit, piqaqtitni hivuliqbit pivaliatitninut piqatauyut angiqatigiknit tapkununga uuktugutit Atugakhaliat Avatiliqutit Naunaiyaqni hugiaqninut uqhukhat qiniqtaunit pivaliatitnilu.

Qanugitnit: Tapkuat Uqhuquyat Kaasitlu Katimanit tuhagakhaliat hatqiqtitauyut tapkunani Maligaliuqitini. Tamna timing pinguqtitniaqtaq havaqatigit ilagit munagininut uqhuquyat kaasitlu pityutit piqaqtitnilu ikayuqtuqni piqatauyunut.

Havanguyuq Havat

Havanguyuq havangi taphumunga 2015-2016 pihimayut tapkununga ukiumun \$50 tausat taalat maniktakhat angigutit tapkuat Titigaqtilagiat pihimayat tapkununga Ukiurtaqtumi Ikumaligiyyit Katutyiqatigit (AEA), tamna maniliuqtiungittut katimayit havalgit "ikayquninik nunaliuyut, atuqtiuyut, hanayiyut, aulattiyit maligaliuqtiuyutlu havaqatigiknik mikhigiaqni akitunit avatiliqutitlu aktuanit ikumatyutit atugialgitlu kivgaqtutit". Tapkuat anginiqpat tahapkuat maniktakhat (ilagiplugit atungilguit maniktakhat tapkununga hivuani ukiunguyumi) atuqtauyut piqaqtitninut ikumatyutit kititaunit nunaliuyunut Iqaluit, Kangiqhiniq, Ikaluktutiaklu.

Ikumatyutit kititauni havagiyayut tapkununga Nunamittutuqat Piqaqnit Kanata-titigaqtaqhimayut ikumatyutit aulataunit havaktiuqpiqaqtut. Tahapkuat havaktiuqpiqaqtut naunaiyaqtaq piguqni naunaiyaqhguit tamaita alguyaqtuqtut ingilgutit, uunaqutit havagutit, igluqpakmutlu avatigiyai. Tamna igluqpak naunaiyaqtauyuyq nappaitigit aktilanga igluqpakmiklu nanminilik tuniyayut tuhaqhityutinik ikumatyutinut piyuminaqnik atugahuaquyaunit.

Talvani Februari 2015 tapkuat AEA-kut piqaqtuitihimayut 10 ikumatyutit kititaunit nanminiq igluqaqtunut Iqaluitni. Ikumaliugiyit aulattiyit havaktiuqpiqaqtut piqaqtritiniaqmiyyut hiqiniqmun ikumatyutit naunaiyaqnit tahapkununga Ukiurtaqtumi Ukiumi Ulapqiyut Ulapqiviat atuqtitauunitlu nunaliuyuni ikumatyutit tuhagakhat katimapkainiat. Tamna katitlugu akitunia uuma havaq tamnauyuq \$36 tausat.

Talvani Aktuupa 2015-mi tapkuat AEA-kut piqaqtitai 10 ikumatyutit kititauni inmiguqtunut nanminiq igluqaqtut Kangiqhiniqmi. Ikumatyutit aulatyutai havaktiuqpiqaqtut atuqtitmiyattaq unnukhaq nunalikni ikumatyutit tuhaqhitaunit katimapkainiat. Tamna katitlugu akitunia uuma havaqtamnauyuq \$25 tausat.

Talvani Februari 2016-mi tapkuat AEA-kut piqaqtitiyyut 10 ikumatyutit kititauni inmiguqtunut nanminilgit igluqaqtut Ikaluktutiakmi, tapkualuttaq malguk kititauyuk tapkununga inungnut iglugiyayut igluqpait piqatigiplugit tapkuat Nunavut Igluligiyyiqyuat Kuapurisan. Upalungaiyautit piyayut havaqatigininut tapkuat Polar Knowledge Kanata (tamna kavamatuqatkut havaktia) kititninut havagutit piqatigiyai tapkuat Kanatamiuni Quttiktuq Ukiurtaqtuq Naunaiyaivik. Tamna nunaliuyuni tuhagakhat ikaumatyutit katimapkainiat atuqtauyuyq. Tapkuat katitlugit akitunia uuma havap tamnauyuq \$25 tausat.

Tamatkiumayut Tuhagakhaliat Huliniinut Akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat

Ilagiplugit tapkuat piqaqtitnit ikumatyutit kititaunit, tapkuat AEA-kut piqatigiplugittauq kivgaqtutai tapkuat Nunavut Igluligiyyuq Kuapurisan (NHC-kut) naunaiyaqnit tapkuatatuguminaqnit hiqiniqmun uunaqtuliugutit imaqmun havagutit tapkunani NHC-kut atatyutiyunik igluqpait.

Maligait Havat

2015-2016-mi, tapkuat Ikumaligiyyit Titigaqtilagiat kivgaqtuiyuq tapkuninga Kavamatkut Nunavut qaphinut tapkuninga Kavamatuqatkut/Nunaqyuaqtat/Nunatagaqyut (FPT-kut) katimanit. Tahapkuat ilalgit tapkuninga Ikumaligiyyit Uyagakhiuqvitu Minihihiyiyai Katimaqyuaqniat (EMMC-kut), tapkuat Katimayit tapkununga Kavamatuqatkut piplugit tapkuat Kanatamiuni Ikumaligiyyit Atugakhaliat, tapkuatlu Hudson's Bay Nunaliit Avikhihianiani Katimapkagaunit. Ilagiplugit, tamna Titigaqtilagiat kiuyuq allatqinut maligait pityutainut, piyagangata piplugit hatqigangata.

EMMC-kut 2015 atuqtauyuuq talvani Halifax, Nova Scotia akungani Julai 19 tamnalu 21. Tamna Titigaqtilagiat kivgaqtuiyuq tapkuninga Kavamatkut Nunavut qaphini tapkunani havaqatigit ilagit pityutauyut tapkununga katimaqyuaqniqmun, ilautitlugit: Ikumaligiyyit Pitquhiliqutit Havaqatigi Ilagit, Ikumaliquitit Piyagakitninit Havaqatigit Ilagit, Uqhuquyatlu Kaasitlu Havaqatigi Ilagit. Tamna havaktit ilagiyat tapkunani Titigaqtilagiat aulartuqtauq tapkununga piqaqtitiplunilu ikayuqhiutinik taphumunga Minihihiyiyai Eil-Kanayuk atuqtitlugu katimaqyuarniq.

Tapkuat Kanatamiuni Ikumaligiyyit Atugakhaliat hatqititauyuq talvani Julai 17, 2015 piqaqhunilu hitamanik piyauninik pinahuaqnit: Ikumaliquitit Piyagakitnit, Atuqtauni Ikumaliquitit Inungnut, Hilap Ahianguqnia Nuktipalialinilu tapkununga Pukkittut Carbon Maniliugutaunit, Pitquhiliqutitlu Pigiagutaunitlu. Tamna Ikumaliquitit Titigaqtilagiat huliyut tamatikni pibnguqpalianit atuqpalianilu tapkuat Tugakhaliat, ilautitlugit tapkuat Tamaitni-Kanatamiuni Havat Havaktit tapkununga Mikhigiaqni Uqhuquyat Tikinagittuni Nunaliyuni.

Atuqtitlugu 2015, tapkuat Ikumaligiyyit Titigaqtilagiat kivgaqtuiyut tapkuninga Kavamatkut Nunavut tapkunani Hudson Bay Nunaliit Avikhihianiani Katimapkagaunit atuqhuqit piqatauniqtik tapkunani Ikumatyutit Atulaqnit Havaqatigit Ilagitits. Tamna pityuta ukuat ilagit naunaiyaqnit tapkuat patuguminaqni piplugit ukuat ilagit tamna naunaiyaqni atuguminaqnit nuktipaliani alguyait talvanga ungalaanit Manitoba tahamunga Kivalliqmiunut. Tamna titigaqtilagik pityutauyuuq naunaiyaqnit havakhait naunaiyautit uumunga ihumagiyaunianik katutyiqatigiplugit tapkuat Qulliq Ikumaligiyyit Kuapurisan tapkuatlu Timingat Ataniyut Kavamaliqutitlu Havaktit.

Ilagiplugit tapkuat kavamaliqutit havagiyai tapkunani Ikumaliquitit Titigaqtilagiat kiugiagutai qaphinut maligait pityutit atuqtitlugu ukiunganut. Tahapkuat ilalgit uqautiyinut tapkununga carbon akitunit, ikayuqhiutini tapkununga kavmatuqatkut kavamauyut naunaiyaini tapkuninga *Kanatamiuni Uqhuligiyyit Piqaqnit Piquyat*, naunaiyaqnilu tapkuat atuguminaqnit allatqit ikumaliquitit havanguyut.

Akiliqtutit

Tamatkiumayut Tuhagakhaliat Huliniinut Akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit Titigaqtilagiat

Tapkuat Titigaqtilagiat ukiumun aulatyutit maniktakhat, ihuaqhihimanitigut tapkunani 2015-2016 Nanminilgit Upalungaiyautit, tamnauyuq \$697 tausat, tapkunanga \$515 tausat maniktakhat utiqviuyukhanut ihuaqtitlu tamnalu \$182 tausat ahiinut akiliqtutit.

Ahiani utiqviuytukhat ihuaqtitlu, 2015-2016-mi tapkuat Ikumatyutit Titigaqtilagiat atuqtaai tahapkuat akiliqtutit:

Aulagutit hiniktaqvitu	27,468
Ukiurtaqtumi Ikumatyutit Katutyiqatigit angigutit	50,000
Niuvigauyut kivgaqtutit	2,618
Akiliqtutit, ilakhat, hanalgutit	2,017
Katitlugit	\$82,103

Havaktit

Tamna Titigaqtilagiat pilgit katritlugit hitamat havanguyut: Hivuliqti, Ikumatyutit Titigaqtilagiat; Ataniq Maligait Uqautyiyi; Ikumatyutit Piqaqnit Naunaiyaiyi; tamnalulnungnut Ilittugipkaqni Kamayi.

Talvani kiinauyaliqutit ukiunga 2015-2016, piqaqtut malguknik havaktik talvani Ikumatyutit Titigaqtilagiat, tapkuat Ikumatyutit Piqaqnit Qauyihaiyi tamnalul Maligait Uqautyiyi.

Hivunikhami Upalungaiyautit

Taphumunag kiinauyaliqutit ukiunga 2016-2017, tamna Ikumaligiyyit Titigaqtilagiat kayuhiyut piqataunia atuqpalianinut tapkuat CES-kut upalungaiyainilu tapkuat EMMC-kut 2016. Una ilaqaqniaq kayuhininik uqaqatigiknit tahapkuninga hatqiqpaliani tahapkuatr malguk FPT-kut katimanit. Ilautitlugit, malikni atuqpiagahuaqni pinguqtaunit nunaqyuaqmi atugakhaliat hilap ahianguqni talvani qangahaq Hivullit Minihitauyut Katimaniat, tamna Titigaqtilagiat piqaqtitiniat atuqpiagialiknik ikayuqtugaunit hilap ahianguqni ihuaqhigiagutit atugakhaliat atulaqnitlu.

Tamna Ikumatyutit Titigaqtilagiat kayuhiniat katutyiqatigikni tapkununga Ukiurtaqtumi Ikumatyutit Katutyiqatigit. Pigaluaqtitlugu havat upalungaiyauta pinguqtauhimaittuq, atulat havanguyut ilalgit: kayuhini ikumatyutit kititauni tahamunga nunatagaayumun, hiqiniqmun ikumaliugutit naunaiyaqni nunaliuyuni, pinguqtaunilu ikumatyutit atuguminaqni igluqpiuqnit hivuligutit.

Ilagiplugit, tapkuat tuhagakhat hivuanit ikumatyutit kititaunit qauyihagauniat atuqtaulatlu naunaiyaqninut piyuminaqnit tugagaqnut ikumatyutit piyuminaqnit pinahuagumatyutit havagutit. Pigaluaqtitlugit tapkuat Kavamatkut Nunavut tatya pipkagahuaqni taimaittunik ikayugutiqangitni nanminiliknut iglugiyamingnik nanminilgitluniit, pitryutiqalat taimailiugianganik pipluyugit tapkuat Kavamatkut Nunavutmi ikayuqtuinit tamatkiknut tapkuat Kanatamiuni Ikumatyutit Atugakhaliat tahapkuatlu hivuagut atuliqtukhat nunaqyuaqmi hilap ahianguqpalianit atugakhaliat.

**Tamatkiumayut Tuhagakhaliat Huliniinut Akiliqtutitlu tapkununga Ikumatyutit
Titigaqtilagiat**

Piplugit tapkuat hivituyumun upalungaiyautit, EDT-kut 2016-2017 Nanminilgit
Upalungaiyautit atuqpiagahuaqni tapkuat timingat pigiaqninik naunaiyainiq tapkuninga
Ikummatiit pigiaqnilu uqaqatigiknit havakniqlu mikhaanut nutanguqtaunit tapkuat
kavamatkut ikumatyutit atugakhaliat pigiaqni 2018-2019-mi.